

Strategia Rozwoju
Polskiego Związku Alpinizmu
na lata 2024-2026

Podsumowanie

Niniejsza strategia przedstawia priorytetowe działania Polskiego Związku Alpinizmu mające na celu rozwój sportów wspinaczkowych i alpinistycznych w Polsce. Dokument koncentruje się na inwestycjach w infrastrukturę oraz programach szkoleniowych, które są niezbędne do osiągnięcia długofalowych celów związku. Inwestycje te mają ogromne znaczenie dla działalności PZA, systemu szkolenia sportowców, wsparcia zawodników i upowszechniania sportów. W dalszej części dokumentu zamieszczone zostały szersze opisy poszczególnych celów strategii rozwoju, których najważniejsze aspekty zostały streszczone poniżej.

Inwestycje strategiczne rozbudowują infrastrukturę wspinaczkową w Polsce, których realizacja jest bardzo pożądana przez Związek, to wybudowanie centrów wspinaczkowych w Krakowie i Łądku Zdroju. Szczególnie pożądanym obiektem, jest projekt ściany wspinaczkowej przy AWF Kraków, która spełniałaby szczegółowe wymogi PZA pozwalające na szkolenie zawodników i Kadry Narodowej, przeprowadzanie zawodów rangi Mistrzostw Polski, Akademickich Mistrzostw Polski, Finału OOM, Pucharu Polski, Finału imprez komercyjnych, czy zawodów dla dzieci, a zarazem spełniałaby funkcję rekreacyjną oraz przyczyniłaby się do rozwoju w zakresie szkolnictwa wyższego poprzez otwarcie nowych możliwości badawczych i naukowych.

Z racji na wstępne etapy realizacji, obiekty te, choć bardzo pożądane, nie są w stanie zaspokoić bieżących potrzeb PZA. Inwestycją, która może być zrealizowana krótkoterminowo i spełnić pierwsze najważniejsze interesy PZA w zakresie ciągłego realizowania szkoleń przygotowujących zawodników do zawodów rangi międzynarodowej, oraz umożliwić prowadzenie szkoleń centralnych dzieci i młodzieży wg. zaleceń ministerialnych, jest rozbudowa ścian w COS Zakopane.

Dążenie PZA do utworzenia obiektów treningowych dla dziedzin Wspinaczka Lodowa oraz Sprinty SkiAlp. Obiekty te mogłyby zostać utworzone przy COS w ramach modernizacji i rozwoju. Zawodnicy zdobywający mistrzostwa międzynarodowe, we wspinaczce lodowej nie posiadają ściany lodowej do treningów i nie ma ani jednego takiego obiektu w kraju. Podobnie brak wyznaczonej przestrzeni na rozstawienie toru do sprintów SkiAlp, który jest niezbędny sportowcom Kadry Narodowej w przygotowaniach do Igrzysk zimowych w roku 2026.

Kwoty dotacji na wspinaczkę sportową pozyskiwanych z MSiT, przeznaczone na wsparcie zawodników kadry we wszystkich grupach wiekowych (od Młodzików po Seniorów), obejmujące działania w zakresie wsparcia szkoleń, treningów i startów w zawodach i reprezentacji kraju, przewyższają pozyskiwane sumy dotacji otrzymywanych z różnych programów ministerialnych. PZA dąży do zwiększenia pozyskiwanych kwot.

Upowszechnianie sportów wspinaczkowych, jest kluczowym elementem strategii rozwoju wspinaczki sportowej i ścieżki pozyskiwania wartościowych zawodników do Kadry Narodowej. Aby móc zrealizować te cele, niezbędne jest poszerzenie skali projektów prowadzonych przez PZA, dołączenie do nich kolejnych komponentów i pozyskanie większych środków w ramach dofinansowań z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – dla sportu powszechnego i szkolenia juniorów.

W ramach upowszechniania sportu oraz poszerzania możliwości rywalizacji sportowej, Związek dąży do umożliwienia startu w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży większej liczbie zawodników niż założona przez Departament Sportów Wyczynowych.

Dużą możliwością dla rozwoju Związku, zarówno członków, jak i kadry narodowej w narciarstwie wysokogórskim, byłaby możliwość przeprowadzenia remontu i rozbudowy Centralnego Ośrodka Szkolenia PZA tzw. "Betlejemki" na Hali Gąsienicowej w Tatrach. Jednak brak regulacji odnośnie stanu prawnego ośrodka po stronie PZA oraz umiejscowienie na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, nakłada pewne ograniczenia w zakresie możliwości rozbudowy obiektu. Celem Związku podjęcie rozmów mających na celu ustalenie możliwości PZA w tym zakresie.

Spis treści

Podsumowanie	3
Inwestycje Strategiczne	6
1. Rozbudowa Ścian w COS Zakopane	6
2. Projekt budowy centrum wspinaczkowego na AWF Kraków	11
3. Budowa zewnętrznej ścianki lodowej COS Zakopane	15
4. Budowa centrum wspinaczkowego w Łądku Zdroju	16
5. Wyznaczenie przestrzeni pod Tor do sprintów Ski Alp	19
6. Rozwój Centralnego Ośrodka Szkolenia PZA na Hali Gąsienicowej	20
Programy	21
7. Zwiększenie dotacji na wspinaczkę sportową	21
8. Upowszechnianie wspinaczki	22
9. Polski Himalaizm Sportowy (PHS)	25
10. Zwiększenie limitu zawodników dopuszczonych do startu w OOM	26

Inwestycje Strategiczne

1. Rozbudowa Ścian w COS Zakopane

Centralny Ośrodek Sportu (COS) odgrywa znaczącą rolę w kształtowaniu polskiego sportu na najwyższym poziomie. Jako instytucja wyspecjalizowana w szkoleniu kadry olimpijskiej i narodowej, COS obejmuje swoim działaniem zarówno doświadczonych zawodników, jak i obiecujących juniorów.

Podstawowym celem COS jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dla polskich związków sportowych i innych organizacji działających w obszarze kultury fizycznej. Obejmuje to przede wszystkim stworzenie doskonałych warunków do przygotowywania kadry narodowej do udziału w najważniejszych wydarzeniach sportowych na arenie międzynarodowej, takich jak igrzyska olimpijskie i paraolimpijskie, mistrzostwa Europy oraz mistrzostwa świata.

COS Zakopane dysponuje również ścianą wspinaczkową, znajdującą w hali wielofunkcyjnej. Dziesięciometrowa ściana usytuowana jest na ścianie szczytowej w hali. Jednak jest ona niewystarczająca do kompleksowego treningu polskich wspinaczy, przygotowujących się do mistrzostw i igrzysk we wspinaczce. Po analizie zapotrzebowania na obiekty treningowe, przedstawiamy konieczne zmiany, do wprowadzenia w ośrodku, aby mógł on w pełni służyć zawodnikom, zarówno do treningów przygotowujących do zawodów rangi międzynarodowej, jak i do przeprowadzania takich zawodów.

Dążenia Polskiego Związku Alpinizmu (wg. wagi)

- I. 15 metrowa ścianka wspinaczkowa na czas wraz z wyposażeniem, spełniająca wymogi międzynarodowej federacji - IFSC WALL REQUIREMENTS¹.
- II. Ścianka do treningu – 'spraywall' o szerokości 6,5 metra i wysokości 4,5m (4,9m z materacem) wyposażona w odpowiednie chwytty, struktury i laminaty z listy oficjalnego sprzętu międzynarodowej federacji – IFSC OFFICIAL SPORT EQUIPMENT².
- III. Ścianka boulderowa do treningu zgodna z wymogami międzynarodowej federacji - IFSC WALL REQUIREMENTS¹.
- IV. Zaprojektowanie ścianek wspinaczkowych na czas i bouldering w sposób umożliwiającą organizację zawodów najwyższej rangi.

Szczegółowy opis zapotrzebowania:

¹ https://www.ifsc-climbing.org/images/Website/Wall_Requirements_2024.pdf

² <https://www.ifsc-climbing.org/index.php/2-uncategorised/79-manufacturers>

I. Ścianka do wspinaczki na Czas

Minimalne wymagani:

- a. Temperatura otoczenia zapewniająca komfortowe warunki treningowe
- b. 15 metrowa ścianka wspinaczkowa na czas spełniająca wymogi międzynarodowej federacji - IFSC WALL REQUIREMENTS.
- c. 4 x urządzenia do asekuracji z listy oficjalnego sprzętu IFSC
- d. System pomiaru czasu z listy oficjalnego sprzętu IFSC oraz dodatkowe stałe okablowanie zamontowane wewnątrz konstrukcji (kable do platform startowych oraz wyłączników, jak również lampek i wyświetlaczy.
- e. Zapewnienie dostępu do punktów asekuracyjnych, celem wykonywania czynności technicznych.
- f. Zapewnienie zwyżki, celem przykręcenia i serwisu chwyków oraz systemu pomiaru czasu.

Dodatkowo, na potrzeby spełniania warunków organizacji imprez najwyższej rangi:

- a. Ścianka usytuowana na podeście o wysokości min. 80cm wyposażonym w schody.
- b. Oświetlenie wg. wytycznych IFSC
- c. Strefa przedstartowa zlokalizowana tuż obok ścianki, spełniająca wymogi IFSC.
- d. Belka do montażu specjalistycznego oświetlenia. Oświetlenie wg. wytycznych IFSC
- e. Przestrzeń przed ścianką na czas, umożliwiająca pomieszczenie minimum 2000 publiczności, spełniająca wymogi IFSC (przestrzeń dla sędziów, trenerów i obsługi). Dla spełnienia tego warunku niezbędne jest zakrycie toru lodowego i demontaż bandy w strefie ścianek.
- f. Zapewnienie widoczności całej ścianki na czas dla wszystkich widzów, szczególnie w strefie otworu w podwieszanym suficie.
- g. Zapewnienie temperatury 18°C dla publiczności, podczas trwania zawodów.
- h. Powierzchnia ścianki może mieć elementy nie spełniające funkcji wspinaczkowej, jedynie estetyczną.

II. Ścianka do treningu - 'SprayWall'

Minimalne wymogi:

- a. Temperatura otoczenia zapewniająca komfortowe warunki treningowe.
- b. Ścianka o szerokości 6,5 metra i wysokości 4,5m (4,9m z materacem).
- c. Profile o przewieszeniu w granicach 40°-50°, bądź z możliwością mechanicznej regulacji.
- d. Wyposażenie w odpowiednie chwytty, struktury i laminaty z listy oficjalnego sprzętu międzynarodowej federacji – [IFSC OFFICIAL SPORT EQUIPMENT](#).
- e. Umieszczenie w miejscu niezależnym od innych dyscyplin np. budynek główny COS, czy narożnik hali lodowej obok ścianki do wspinaczki na czas.

Dodatkowo na potrzeby spełniania warunków organizacji imprez najwyższej rangi:

- a. Ścianka może być wykorzystana jako ścianka do rozgrzewki, na potrzeby przeprowadzenia zawodów najwyższej rangi.
- b. Najlepszą lokalizacją dla ścianki treningowej SprayWall z uwagi na organizację imprez najwyższej rangi, jest budynek główny COS.

III. Ścianka 'boulderowa'

Minimalne wymogi:

- a. Ścianka o szerokości 35 metrów i wysokości 4,5m (4,9m wraz z materacem) spełniająca wymagania - [IFSC WALL REQUIREMENTS](#).
- b. Ścianka musi pomieścić 10 niezależnych problemów boulderowych i być zaprojektowana zgodnie z obowiązującymi trendami – zróżnicowane przewieszenie. Jej profil musi zostać zaakceptowany przez Routsettera z międzynarodowymi uprawnieniami IFSC.
- c. Ścianka musi być wyposażona w materace zaprojektowane w sposób umożliwiający ich łatwy i szybki montaż oraz demontaż, wraz z miejscem do ich przechowywania w otoczeniu ścianki. Materac powinien być zaprojektowany wg. odpowiedniej normy, z zastrzeżeniem iż wysięg materaca powinien zostać poszerzony w stosunku do normy o ok. 50 cm zależnie od strefy upadku.

- d. Temperatura otoczenia zapewniająca komfortowe warunki treningowe.
- e. Wyposażona w chwytły, struktury i laminaty z katalogu oficjalnego sprzętu IFSC, wraz z odpowiednimi śrubami i wkrętami.
- f. Wyposażenie ściany w system pomiaru czasu (zegary do odliczania czasu).
- g. Potrzebne pomieszczenie do przechowywania chwytów oraz ich mycia, wraz z regałami, pojemnikami i wózkiem.
- h. Sprzęt do montażu i demontażu chwytów – zakrętkarki i wkrętkarki x2, klucze, drabiny, szlifierka kątowa, inne narzędzia, końcówki do wkrętarek, worki na narzędzia, tulejki do wkręcania chwytów.

Dodatkowo na potrzeby spełniania warunków organizacji imprez najwyższej rangi:

- a. Usytuowanie na podeście o wysokości minimum 80 cm.
- b. Ścianka do rozgrzewki według wytycznych IFSC (ścianka SprayWall może być użyta jako ścianka do rozgrzewki).
- c. Kurtyna zapewniająca poufność podczas przygotowywania zawodów.
- d. Strefa przedstartowa zlokalizowana tuż obok ścianki, spełniająca wymogi IFSC.
- e. Belka do montażu specjalistycznego oświetlenia. Oświetlenie wg. wytycznych IFSC
- f. Przestrzeń przed ścianką boulderową umożliwiającą pomieszczenie minimum 2000 publiczności, spełniająca wymogi IFSC (przestrzeń dla sędziów, trenerów i obsługi). Dla spełnienia tego warunku niezbędne jest zakrycie toru lodowego i demontaż bandy w strefie ścianek.
- g. Zapewnienie temperatury 18°C dla publiczności podczas trwania zawodów.
- h. Ścianka zabudowana od góry, z możliwością wejścia.
- i. Powierzchnia ścianki może mieć elementy nie spełniające funkcji wspinaczkowej, jedynie estetyczną.
- j. Ścianka musi być zaprojektowana w sposób umożliwiający korzystanie w dwóch konfiguracjach – z podestem i bez podestu. W tym celu, cały profil ścianki musi zaczynać się od 80 cm pionowej części.
- k. Na ściance musi zostać zaznaczona linia ograniczająca wysokość kręcenia chwytów w dwóch konfiguracjach (treningowej i pod zawody).

- I. Na czas organizacji zawodów muszą być przewidziane trzy strefy przedstartowe, każda z nich musi spełniać wymogi IFSC:
 1. Strefa izolacji w budynku głównym COS, z dostępem do istniejącej ścianki wspinaczkowej, wyposażonej w elementy o przewieszeniu ok.40° – mieszcząca ok. 150 osób
 2. Strefa tranzytowa w budynku Hali Lodowej – mieszcząca ok. 40 osób.
 3. Strefa przedstartowa, zlokalizowana pomiędzy ścianką boulderową, a ścianką do wspinaczki na czas, odgradzona od ścianki boulder i publiki, o powierzchni około 60 m² – mieszcząca ok. 20 osób.

2. Projekt budowy centrum wspinaczkowego na AWF Kraków

Liczna infrastruktura sportowa w Polsce, umożliwiająca trenowanie różnych dziedzin sportu, nie pokrywa zapotrzebowania zawodników sportów wspinaczkowych na obiekty treningowe. Brak jest ośrodków miejskich i związkowych dla tego sportu. W Polsce nie ma też jednego centrum wspinaczkowego, umożliwiającego przygotowania zawodników sportów wspinaczkowych w pełnej krasie tj. do zawodów w boulderach, w prowadzeniu i we wspinaniu na czas. Ośrodek taki powinien spełniać wymogi federacji sportowych wyznaczających standardy Pucharu Świata oraz umożliwiać przeprowadzanie zawodów rangi Mistrzostw Polski, Akademickich Mistrzostw Polski, Finału OOM, Pucharu Polski, Finału imprez komercyjnych, czy zawodów dla dzieci.

Szkolenie zawodników osiągających sukcesy międzynarodowe oraz przeprowadzanie zawodów wyłaniających zawodników Kadry Narodowej, wolne musi być od zależności od ośrodków komercyjnych, co w obecnym stanie rzeczy ma miejsce. Problem ten, znany od dawna, obecnie ma szansę na rozwiązanie. Dzięki inicjatywie Rafała Nowaka, który wyszedł z oddolną inicjatywą wybudowania w Krakowie obiektu wspinaczkowego.

Pomysł ten został zaakceptowany przez władze AWF Kraków i zyskał przychylność rektora prof. dr hab. Andrzeja Klimka. Obiekt ten ma znaleźć się na działce, na terenie uczelni, a głównym inwestorem ma zostać AWF Kraków. Finansowanie ze środków Ministerstwa Sportu lubi Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przyczyniłoby się w tym przypadku nie tylko do rozwoju Uczelni i otworzyło nowe możliwości naukowe, ale również wspomogłoby Polski Związek Alpinizmu w upowszechnianiu sportu i rozwoju wspinaczki zawodowej oraz stworzyłoby miejsce do wszechstronnego treningu zawodników Kadry Narodowej.

Obecnie trwają rozmowy pomiędzy PZA, klubem sportowym Korona 1919, a AWF w celu osiągnięcia porozumienia, we wspólnym dążeniu do realizacji i sfinalizowania tej inwestycji.

Zapotrzebowanie i oczekiwania Polskiego Związku Alpinizmu względem przyszłego obiektu:

1. Prowadzenie ciągłych i specjalistycznych treningów dla najlepszych zawodników, bez ponoszenia wysokich kosztów związanych z wynajmowaniem komercyjnych ścian i obiektów na treningi zawodnicze. W tym celu, obiekt musi być wyposażony w:
 - o CompWall Speed - Pełnowymiarowy standard IFSC wraz z dodatkową linią z drewnianych szczebli oraz linią wyposażoną w chwytty z dynamometrami. Oprogramowanie monitorujące, z możliwością ciągłego nagrywania i odtwarzania biegów. Dwa komplety wyciągarek, dwa systemy pomiaru czasu. Zapasowe chwytty na dwie linie.
 - o CompWall Boulderowy. 30 metrowa ścianka o wysokości 4,5 metrów zaprojektowana

zgodnie z wytycznymi IFSC pod organizację Pucharu Świata wyposażona w chwytły wspinaczkowe z najnowszego katalogu homologowanych chwytów IFSC. Przestrzeń dedykowana pod treningi wyczynowe. Ciągły zestaw 10 boulderów o specyfice zawodniczej, zmienianych cyklicznie co 2 tygodnie, komponowanych przez routsetterów z uprawnieniami PZA. W wersji z CompWall boulder zewnętrznym, sezonowo zestawy mogą znajdować się na zewnątrz. Przestrzeń wyłączona z użytku komercyjnego, służąca jedynie do treningów zawodniczych.

- SprayWall - ścianka o powierzchni ok. 50 metrów kwadratowych wypełniona gęsto chwytami. Układ chwytów zmieniany co 3 miesiące.
- CompWall LEAD – ścianka do wspinaczki na trudność o wysokości minimum 15m, i szerokości 12m, spełniająca wymogi IFSC, wyposażona w zestaw chwytów z najnowszego katalogu homologowanych chwytów IFSC. Ciągły zestaw minimum 8 dróg wspinaczkowymi o trudnościach technicznych od 7c do 8c+ przygotowanych przez licencjonowanych konstruktorów dróg oraz zmienianych w cyklu co najmniej 3 miesięcznym. W wersji z CoampWall LEAD zewnętrznym, sezonowo zestawy mogą znajdować się na zewnątrz. Przestrzeń wyłączona z użytku komercyjnego, służąca jedynie do treningów zawodniczych.
- Strefa przyrządów specyficznych – campus z systemem odciążającym, drążki, pegboard, chwytotablica z dynamometrem i oprogramowaniem monitorującym, klatka do wieszania przyrządów, Kilter board.
- Uzupełnianie zestawów chwytów w nowe sety, raz do roku, o wartości min 100 000 zł.
- Wymiana chwytów na ścianie do prowadzenia na czas, w cyklach rocznych.
- Wymagane przeglądy wyciągarek raz do roku.
- Przestrzeń do rozgrzewki.
- Pierwszeństwo użytkowania ww. obiektów dla członków Kadry Narodowej oraz treningów Klubów wspinaczki sportowej.
- Przestrzeń udostępniana również warunkowo studentom i na potrzeby komercyjne.
- Zatrudnienie szefa routsetterów odpowiedzialnego za ww. standardy

2. Niezależna i ekonomiczna organizacja imprez sportowych różnej rangi.

- Możliwość przeprowadzania imprez sportowych bez ponoszenia kosztów całkowitego wyłączenia obiektu z użytkowania, jak w przypadku korzystania z obiektów

komercyjnych oraz ograniczonego desettingu i resettingu (odkręcania i przykręcania dróg i boulderów komercyjnych), przy użyciu ścianek CompWall.

- Osiągnięcie standard Pucharu Świata, poprzez wkomponowanie ścianek CompWall w sposób umożliwiający przeprowadzenie zawodów wspinaczkowych, rangi Pucharu Świata (standardy IFSC) np.:
 - Zaaranżowanie widowni na minimum 2000 osób, możliwe do osiągnięcia poprzez wkomponowanie ścianki w elewację budynku.
 - Salon VIP mieszczący minimum 150 osób.
- Wkomponowanie ścianek CompWall w sposób umożliwiający przeprowadzenie zawodów wspinaczkowych rangi Mistrzostw Polski, Akademickich Mistrzostw Polski, Finału OOM, Pucharu Polski, Finału imprez komercyjnych, zawodów dla dzieci.
 - Zaaranżowanie widowni na możliwie jak najwięcej osób.
 - Niezbędne zaplecze, wraz ze ścianą do rozgrzewki.
- Zatrudnienie lub otrzymanie wsparcia jednostki, czy zespołu zajmujących się pozyskiwaniem środków na organizację eventów (granty, sponsorzy) oraz ich organizacja po stronie obiektu.
- Stworzenie cennika wynajmu przestrzeni pod zawody wraz ze szczegółową ofertą.
- Zatrudnienie obsługi technicznej obiektu, przeszkolonej do pracy na wysokości.
- Wyposażenie obiektu w podnośnik mechaniczny.
- Wyposażenie obiektu w niezbędne podstawowe wyposażenie, do przeprowadzenia wydarzeń sportowych (nagłośnienie, oświetlenie, stoły i krzesła, itp.)

3. Zaspakajanie potrzeb studentów i mieszkańców celem generowania przychodów.

- Przestrzeń do wspinaczki z liną, dla osób na poziomach zaawansowania, o powierzchni 1500m² (pow. podłogi) z zapewniona regularną rotacją dróg wspinaczkowych.
- Przestrzeń do wspinaczki – bouldering na wszystkich poziomach zaawansowania o powierzchni 500m² (pow. podłogi) z zapewniona regularną rotacją boulderów.
- Przestrzeń do wspinaczki dla dzieci w różnym wieku, o powierzchni 500m² (pow. podłogi), oddzielona z regularną rotacją układu chwytów.

- Przestrzeń do rozgrzewki i ćwiczeń ogólnorozwojowych (mała siłownia).
 - Kawiarnia wraz z zapleczem kuchennym i obsługą, bez rzemieślniczej piekarni.
 - Część wspinaczkowa połączona z ogrodem/parkiem.
 - Zatrudnienie odpowiedniej kadry instruktorów i routsetterów.
 - Zatrudnienie obsługi technicznej i porządkowej.
 - Zatrudnienie dyrektora i managera obiektu.
4. Dodatkowe korzyści wynikające ze osiągnięcia porozumienia współpracy Polskiego Związku Alpinizmu z AWF Kraków.
- Możliwość prowadzenia prac badawczych i naukowych w oparciu o obserwacje prowadzone w obiekcie.
 - Wypracowanie standardu PZA dla ścianek wspinaczkowych w kraju, na wzór standardów wypracowanych w innych krajach³
 - wszechstronne szkolenia wspinaczkowe
 - utworzenie klasy sportowej
 - rozwój specjalizacji naukowej Wspinaczka Sportowa oraz utworzenie Zakładu Wspinaczki Sportowej na AWF
 - wspinaczka osób z niepełnosprawnością OzN (paraclimbing)
 - szkolenia specjalistyczne – kurs instruktora sportu, kurs trenerski, kursy doszkalające i unifikacje
 - prace naukowe
 - kursy routsetterskie
 - uczestniczenie w programach społecznych
 - kursy sędziowskie
 - akty prawne wspinaczki sportowej (przepisy, porozumienia, regulaminy)
 - system informatyczny do obsługi zawodów

³ <https://www.nicas.co.uk/>

3. Budowa zewnętrznej ścianki lodowej COS Zakopane

Konieczna zdaje się również budowa zewnętrznej ścianki lodowej w COS Zakopane, które to, jako ośrodek sportów zimowych, powinno posiadać różnorodne obiekty zarówno na potrzeby treningu Kadry Narodowej, jak i popularyzacji sportów. Obiekty do wspinaczki lodowej na czas i w prowadzeniu, nie zostały nigdy uwzględnione przy rozbudowie i unowocześnianiu Centralnego Ośrodka Szkoleniowego.

Polscy zawodnicy we wspinaczkę lodową odnoszą sukcesy na arenie światowej (*Olga Kosek - wielokrotna finalistka edycji Pucharów Świata, srebrna medalistka klasyfikacji generalnej Pucharu Świata, brązowa medalistka Mistrzostw Europy; Jan Mondzelewski - wielokrotny finalistka edycji Pucharów Świata, 10. miejsce Mistrzostw Świata; Daniel Kokoszka - vice mistrz świata w Mistrzostwach Świata Juniorów kat. U20*), pomimo braku obiektu treningowego - ściany lodowej - podobnego do tych, na których rozgrywane są mistrzostwa. Podkreślić należy, że niektórzy, zwłaszcza młodszy zawodnicy, pierwsze zetknięcie ze ścianką lodową mają właśnie na zawodach.

W Polsce nie ma ani jednego takiego obiektu, choć posiadamy pełną Kadre Narodową we wspinaczkę lodową na czas, będącą w czołówce zawodników światowych. Nasi zawodnicy zmuszeni są korzystać z ośrodków zagranicznych. Wyjazdy takie są kosztowne i nie pozwalają na regularny i systematyczny trening. Zgrupowanie te trwają jedynie około dwóch tygodni w roku. W poprzednich latach ośrodkiem treningowym polskiej kadry narodowej we wspinaczkę lodową, było Kirowo w Rosji. Obecnie zawodnicy podczas zgrupowań korzystają również z obiektu na wyspie Kish (Iran) w Penguing Snow Park. Lokalizacja ta również może generować przyszłe problemy z uzyskaniem wizy dla wyjazdów na Mistrzostwa Świata np. w USA.

Ściany lodowe do treningu całorocznego powinny znajdować się w chłodzonych halach, są to ściany z bloków lodowych czy szalunkowe (Korea, Szwajcaria, USA, Kanada), które są niezbyt trwałe i trudne do odnawiania lub lepione ze śniegu i zmrażane wodą, a przez to łatwiejsze do odbudowy. Mogą one być wykorzystywane przez parę miesięcy.

Celem PZA, jest budowa takiej ściany czasowo, przy ośrodku COS w Zakopanem. Mogłyby się tam odbywać treningi naszej kadry narodowej. Obiekt służyłby również do popularyzacji i upowszechniania wspinaczki lodowej, czy rozgrywaniu zawodów międzynarodowych. Projekt taki wymaga określenia miejsca oraz kompletnego zaprojektowania.

4. Budowa centrum wspinaczkowego w Łądku Zdroju

1. Koncepcja utworzenia Centralnego Ośrodka Wspinaczki Sportowej

Projekt utworzenia w Łądku Zdroju zespołu obiektów dedykowanych do wyczynowego trenowania wspinaczki sportowej powstały, podczas rozmów i dyskusji w trakcie dorocznego Festiwalu Górskiego im Andrzeja Zawady w Łądku Zdroju. Grono osób związanych z Polskim Związkiem Alpinizmu i Festiwalem Górskim zakłada, że Łądek Zdrój byłby odpowiednim ośrodkiem, dającym możliwość do trenowania wspinaczki sportowej oraz organizowania zawodów wspinaczkowych wysokiego szczebla. Argumentami przemawiającymi za obraniem tej lokalizacji i stworzeniem projektu ośrodka były:

- 1. Przyjazne pomysłowi władze miasta Łądek Zdrój*
- 2. Dobry klimat do tego pomysłu w środowisku wspinaczki sportowej (PZA)*
- 3. Zaangażowanie osób związanych z Festiwalem Górskim (TKKF Kompas)*

W wyniku tych dyskusji, przygotowano prezentację dotyczącą koncepcji utworzenia Centrum Wspinaczki Sportowej w Łądku Zdroju i przedstawiono ją na posiedzeniu Komisji Handlu i Usług Rady Miasta Łądek. Koncepcja spotkała się z pozytywnym przyjęciem i zarekomendowano przedstawienie jej na posiedzeniu Rady Miasta.

W międzyczasie przedstawiciele Festiwalu Górskiego oraz Piotr Pustelnik (PZA) spotkali się w Urzędzie Miasta Wrocław, z Członkiem Zarządu Województwa i również przedstawili koncepcję ośrodka wspinaczkowego. W trakcie spotkania została ustalona droga procedowania tego pomysłu.

Burmistrz Miasta Łądek Zdrój Roman Kaczmarczyk przedstawił koncepcję na posiedzeniu Rady Miasta i otrzymał przyzwolenie i przychylność dla dalszej pracy nad tym pomysłem.

Jednocześnie miasto Łądek i Polski Związek Alpinizmu podpisali porozumienie w sprawie przekazania ścian wspinaczkowych, będących w posiadaniu PZA do Łądku Zdroju, ze zobowiązaniem miasta, co do postawienia tych ścian i odpowiedniego zarządzania nimi, w taki sposób, aby służyły miejscowej ludności oraz, by można było na nich organizować treningi i zajęcia dla zawodników, głównie z kadry juniorskiej i młodzieżowej. W zamyśle obu stron był to pierwszy krok do popularyzacji tej dyscypliny sportu w regionie i rozpropagowanie lokalizacji wśród licznych w Polsce środowisk wspinaczki sportowej.

W trakcie Festiwalu Górskiego w Łądku w 2023 roku został podpisany uroczyście list intencyjny w sprawie powstania profesjonalnego zespołu obiektów, do przygotowań reprezentacyjnych, treningu zawodniczego i popularyzacji wspinaczki sportowej, którego sygnatariuszami byli: Miasto Łądek Zdrój, Zarząd Województwa Dolnośląskiego i Polski Związek Alpinizmu.

W następstwie Burmistrz Miasta Łądek Zdrój zlecił, pracowni architektonicznej współpracującej z miastem, przygotowanie w porozumieniu z PZA koncepcji „Centralnego Ośrodka Wspinaczki Sportowej” usytuowanego w okolicach dawnego basenu miejskiego w Łądku.

W międzyczasie przedstawiciel Festiwalu Górskiego i Piotr Pustelnik spotkali się z wiceministrem sportu Piotrem Borysem i przestawili mu powyższą koncepcję oraz zaprosili do Łądek Zdrój w celu zobrazowania szczegółów projektu na miejscu. Do spotkania doszło w lutym tego roku. W spotkaniu uczestniczyły władze Miasta. W tym czasie zapewniły, że z uwagi na to, że Łądek Zdrój posiada funkcjonującą farmę fotowoltaiczną, dostarczającą darmową energię dla miasta i wszystkich obiektów w nim, są w stanie zmniejszyć do minimum koszty utrzymania obiektów. Miasto potwierdziło również, że jest w stanie pokrywać koszty utrzymania ośrodka samodzielnie. Minister po zapoznaniu się z wizualizacją Ośrodka, ocenił tę koncepcję pozytywnie i zaproponował dalsze tworzenie dokumentacji zawierającej inżynierię finansową, bardziej szczegółowy opis funkcjonalny Ośrodka obejmujący sporty komplementarne i inne usługi. Prace w tym temacie trwają.

2. Przekazanie ścian wspinaczkowych PZA, na użytek gminy Łądek Zdrój

Na mocy porozumienia z gminą Łądek Zdrój, Polski Związek Alpinizmu udostępnił cztery zewnętrzne ściany wspinaczkowe o konstrukcji przystosowanej do szybkiego montażu/demontażu, tj. ścian wspinaczkowych do boulderingu, do wspinaczki na czas i wspinaczki na trudność. Ściany zostaną postawione na terenie należącym do gminy Łądek Zdrój i będą przez nią zarządzane, PZA natomiast będzie miało dostęp do ścian na czas realizacji treningów zawodników Kadry Narodowej, akcji szkoleniowych lub zawodów organizowanych przez lub pod egidą PZA. Ściany zostały przywiezione z Kielc, gdzie były dotychczas przechowywane i obecnie trwają prace nad projektem technicznym obiektu. W chwili obecnej zamiarem władz Miasta jest postawienie ścian Związku możliwie szybko, tak aby we wrześniu br w trakcie 29 Festiwalu Górskiego im. Andrzeja Zawady można byłoby zorganizować pierwsze zawody wspinaczkowe.

Gmina Łądek Zdrój zobowiązała się pokryć koszty składowania elementów, dostosowania/wykonania dokumentacji projektowej oraz ponownej lokacji (postawienia) ścian, po ich transporcie z Kielc. PZA zadeklarowało wszelką pomoc przy działaniach mających na celu ustawienie konstrukcji, wyposażeniu w potrzebne chwytty i struktury oraz inne sprzęty, niezbędne do funkcjonowania poszczególnych ścian.

W skład zestawu wchodzi ściany do konkurencji:

- o prowadzenie - ściana o wymiarach 6m x 16m. Wyposażona w dodatkowy tonaż zabezpieczający przed wiatrem.

- bouldering - ściana do boulderingu o szerokości 24m, wymaga wymagają wprowadzenia zmian konstrukcyjnych, zwłaszcza zabudowania od góry dachem.
- ściana rozgrzewkowa o wymiarach 12m x 7,6m.
- speed - ściana do wspinania na czas o wymiarach 6m x 17m. Posiada dwa tory do konkurencji we wspinaniu na czas, na których możliwa jest organizacja zawodów zarówno zawodniczych, jaki amatorskich..

Relokacja ścian do gminy Łądek Zdrój i postawienie ich w terenie, służyć ma promocji wspinania wśród miejscowej ludności, jak i przyjezdnych gości, którzy licznie gromadzą się na imprezach i festiwalach odbywających się w Łądku Zdrój. Bliskość granicy pozwala również na promocję międzynarodową. Celem jest również rozpropagowanie regionu jako ośrodka wspinaczkowego.

Do niedogodności ścian należy zaliczyć przede wszystkim ich sezonowość. Ściany odkryte pozwalają na działanie tylko w okresie letnim i przejściowym pomiędzy jesienią, a wiosną. Szacunkowy czas przydatności do działania w roku to 16 tygodni. Okres ten mógłby być wydłużony w przypadku inwestycji gminy w zadaszenie i częściowe zabudowanie poszczególnych ścian.

Ściany te również nie spełniają najnowszych standardów wyznaczonych przez federacje wspinaczkowe, zawody najwyższej rangi nie mogą być na nich rozgrywane.

5. Wyznaczenie przestrzeni pod Tor do sprintów Ski Alp

Sprinty skialpinistyczne zyskują coraz większą popularność na całym świecie. Organizowanych jest coraz więcej zawodów na różnych poziomach zaawansowania, od lokalnych imprez po międzynarodowe mistrzostwa. Powstają również kluby i stowarzyszenia skupiające miłośników tej dyscypliny. Oczekuje się, że sprinty skialpinistyczne będą nadal się rozwijać i zdobywać nowych zwolenników. 20 lipca 2021 r. Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOl) zatwierdził dodanie narciarstwa alpinistycznego do Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Mediolanie Cortina 2026. Na Igrzyskach rozgrywane będą trzy nowe konkurencje medalowe: sprint mężczyzn, sprint kobiet i sztafeta mieszana. W Polsce jednak nie ma jednak wyznaczonej przestrzeni, na której mogłyby się odbywać treningi w sprintach Ski Alp.

Sprint skialpinistyczny to dynamiczna dyscyplina sportowa, która łączy w sobie elementy skialpinizmu i biegania przełajowego na nartach. Według wytycznych ISMF (International Ski Mountaineering Federation) trasa do sprintów posiada krótki podjazd, zjazd i część pieszą, pokonywaną przez zawodników z nartami przyczepionymi do plecaka. Trasa taka ma przewyższenie nie więcej niż 70 m, a jej pokonanie zajmuje najlepszym zawodnikom 2m30sek - 3min30sek. Dokładne wytyczne dotyczące budowy trasy do toru są określone przez ISMF⁴. Wytyczne określają konstrukcję poszczególnych etapów toru, ale również opisują parametry stoku, na którym powinien się on znajdować. Są one na tyle elastyczne, że nie ma potrzeby budowy obiektu o wyznaczonych parametrach, a konieczne jest jedynie znalezienie odpowiedniej lokalizacji, lub zbocza, której parametry byłyby odpowiednie. Tor mógłby być rozkładany czasowo, na okres trwania treningów.

W związku z koniecznością rozpoczęcia treningów naszej kadry przed Igrzyskami Olimpijskimi w Mediolanie w 2026, PZA widzi potrzebę w wyznaczenia takiej przestrzeni przy COS w Zakopanem, gdzie prowadzone są treningi pozostałych dziedzin, które będą rozgrywane na Igrzyskach.

⁴www.ismf-ski.org/webpages/wp-content/uploads/2024/03/ISMF_Rules_Guidelines_2023-24_v1.6_01.03.2024.pdf

6. Rozwój Centralnego Ośrodka Szkolenia PZA na Hali Gąsienicowej

Dużą możliwością dla rozwoju Związku, zarówno członków, jak i Kadry Narodowej w narciarstwie wysokogórskim, byłaby możliwość przeprowadzenia remontu i rozbudowy Centralnego Ośrodka Szkolenia PZA tzw. "Betlejemki" na Hali Gąsienicowej w Tatrach.

Ponad 100-letni, drewniany budynek, który od początku swojego istnienia pełnił rolę bazy dla wspinaczy i narciarzy, a od 50 lat jest siedzibą COS PZA wymaga gruntownego remontu. Dobrze przeprowadzona inwestycja, poszerzona o rozbudowę pozwoliłaby na dodanie obiektowi metrażu i funkcjonalności pozwalających, by stał się on również atrakcyjny do zgrupowań Kadry Narodowej. Dzięki swojemu położeniu (wysokość 1500 m n.p.m. i dostępność terenu o charakterze skialpinistycznym - jedyne w Polsce) i rozbudowie o część umożliwiającą profesjonalne treningi kadry (siłownia, obiekty wspomagające regenerację oraz zaplecze socjalne) obiekt historycznie i obecnie związany ze środowiskiem wspinaczkowym i narciarskim stałby się szansą do rozwoju narciarstwa wysokogórskiego dorosłych i młodzieży.

Aby tak się stało, PZA potrzebuje wsparcia w następujących dziedzinach:

- uregulowanie stanu prawnego - obecnie obiekt jest dzierżawiony przez Związek od Tatrzańskiego Parku Narodowego w okresach 5 letnich, co nie pozwala Związkowi ani na inwestycję środków własny, ani pozyskanie środków zewnętrznych (odpowiednio problemami są brak gwarancji przedłużenia dzierżawy i możliwość utraty środków własnych. Brak prawa własności czy długoletniej dzierżawy uniemożliwia pozyskanie środków zewnętrznych przez Związek)
- pomoc w finansowaniu przedsięwzięcia i w pozyskiwaniu uzgodnień co do zakresu prac z Ministerstwem Klimatu i Środowiska
- ośrodek znajduje się na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, co nakłada pewne ograniczenia w zakresie możliwości rozbudowy obiektu, które są uzasadnione interesem ochrony przyrody

Programy

7. Zwiększenie dotacji na wspinaczkę sportową

W obszarze wspinaczki sportowej, Polski Związek Alpinizmu korzysta ze wsparcia Ministerstwa Sportu i Turystyki w zakresach dofinansowań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, umów olimpijskich, umów nieolimpijskich oraz programów upowszechniania (temat ten szerzej został opisany w kolejnym punkcie). Otrzymywane kwoty przeznaczone są na wsparcie zawodników kadry narodowej we wszystkich kategoriach wiekowych, umożliwiając im starty w zawodach oraz niezbędne szkolenia i treningi.

Polskie zawodniczki i zawodnicy w konkurencji wspinaczki sprinterskiej, stanowią ścisłą czołówkę światową, zawdzięczając to nie tylko talentowi, ale również ciężkiej pracy zarówno zawodników, jak i kadrze trenerskiej.

Środki pozyskiwane z umów olimpijskich, pozwalają jedynie na wsparcie tylko ograniczonej ilości zawodników w startach międzynarodowych i zgrupowaniach. Pomimo unikalnej wiedzy oraz efektywnie działającego systemu szkolenia nie jesteśmy w stanie poszerzyć zakresu działań, z myślą o długofalowym rozwoju i utrzymaniu potencjału kadrowego. Otrzymany poziom dotacji pozwala jedynie na zachowaniu obecnego stanu, który poddawany jest presji ze strony coraz lepiej i szybciej rozwijających się kadr zagranicznych. Bez dodatkowych, czy też zwiększonych środków utrzymywanie się w czołówce światowej może okazać się nieskuteczne.

Środki pozyskiwane z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, przeznaczone na wsparcie zawodników kadr młodzieżowych, pozwalają jedynie na pokrycie części kosztów startów w zawodach międzynarodowych oraz dwa-trzy skromne zgrupowania (ok. 30 dni) w roku. Wskazując na doświadczenia wynikające z naszego systemu szkolenia, koniecznym jest zwiększenie nakładów, które umożliwiłyby wprowadzenie szkolenia centralnego, obejmującego ok. 200 dni szkoleniowych w roku, dla 15 zawodników oraz optymalną liczbę startów w zawodach. Wprost przekłada się to na kwotę 2,4 mln złotych, których Związek na aktualnym etapie nie posiada, ani nie jest w stanie pozyskać. Określone powyżej braki przekładają się na dysonans pomiędzy wynikami kadry seniorskiej i młodzieżowej. Od pięciu lat nie jesteśmy w stanie wprowadzić do kadry seniorskiej odpowiednio wyszkolonych młodzieżowców - co w naszym odczuciu wynika wprost, z niemożliwości zapewnienia młodemu odpowiedniego (pod względem ilości) szkolenia. Brak wystarczających środków powoduje, że posiadając odpowiednią wiedzę i system szkolenia tracimy szansę na rozwój i sukces w przyszłości.

8. Upowszechnianie wspinaczki

Upowszechnianie sportów wspinaczkowych, jest kluczowym elementem strategii rozwoju wspinaczki sportowej i ścieżki pozyskiwania wartościowych zawodników do Kadry Narodowej. Pierwszym etapem na drodze wspinaczkowego rozwoju jest umożliwienie jak najszerszemu gronu dzieci, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, statusu materialnego czy innych uwarunkowań, uczestnictwa we wspinaczkowych zajęciach oraz rywalizacji sportowej.

Jako związek dążymy do wypracowania i nadania trwałej struktury szkoleniu młodych talentów i przedstawicieli kadry trenerskiej, przy wykorzystaniu potencjału klubów zrzeszonych w Polskim Związku Alpinizmu. Ścieżki rozwoju zawodników i trenerów mają być ze sobą ściśle powiązane.

Dalekosiężne cele w zakresie Upowszechniania, stawiane przez PZA:

1. Upowszechnianie wspinaczki jako sportu dla wszystkich. Realizowane poprzez umożliwienie szerokiego dostępu do darmowych zajęć wspinaczkowych, obiektów i sprzętu, dla jak największej liczby dzieci i młodzieży w całej Polsce. Zapoznanie ze wspinaczką i zarażanie pasją młodych, niezależnie od ograniczeń i wykluczeń z jakimi się borykają.
2. Zbudowanie ścieżki rozwoju młodych adeptów wspinaczki. Od pierwszego kontaktu ze sportem, poprzez wyłanianie osób utalentowanych i kierowanie ich na usystematyzowaną drogę rozwoju zawodniczego, aż po powołanie do Kadry Narodowej.
3. Przeszkolona i kompetentna kadra instruktorska i trenerska. Towarzysząca dzieciom i młodzieży na ich ścieżce rozwoju, zarażająca pasją na początku drogi i umiejętnie identyfikująca i prowadząca utalentowane dzieci.
4. Bogaty kalendarz imprez wspinaczkowych popularyzujących wspinaczkę na poziomie amatorskim i wprowadzający dzieci w świat rywalizacji na poziomie zawodniczym. Lokalne towarzyskie zawody i mitingi wspinaczkowe, mające otwarty i darmowy charakter, pozwalające sprawdzić umiejętności zdobyte na zajęciach wspinaczkowych.
5. Coroczna organizacja pełnego cyklu Pucharu Polski Dzieci i Dzieci Młodszych. Zmagań na poziomie ogólnopolskim, licznie uczęszczanych przez początkujących zawodników początkujących z najmłodszych kategorii wiekowych, którzy mają okazję sprawdzić się w świecie sportu bardziej profesjonalnego.

Obecnie dążymy do realizacji większości tych celów poprzez projekt „W górę – Akademia Młodego Wspinacza” realizowany w ramach Programu Ministerstwa Sportu i Turystyki „Sport

Wszystkich Dzieci”. Projekt jest rozwiązaniem systemowym, kontynuowanym i rozwijanym od 2014 roku, stanowiącym kluczowy element całościowej koncepcji szkolenia dzieci i młodzieży – pierwszy etap pozyskiwania i wyłaniania potencjalnych talentów sportowych. Po kilku latach realizacji tego zadania, wiemy już, że jego uczestnicy licznie trafiają do sekcji wspinaczkowych w klubach współrealizujących. Najlepsi wśród nich zostają członkami Kadry Narodowej.

Wszystkie komponenty programu dopełniają się, tworząc załączki systemu szkolenia od podstaw. Projekt stale poszerza swoją skalę. W roku ubiegłym uczestniczyło w nim 9 klubów z różnych zakątków Polski, przeszkolonych zostało niemal 500 dzieci, wyposażono ośrodki w kilkadziesiąt zestawów sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć. W zajęciach uczestniczą m. in. dzieci z lokalnego Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii, a od roku bieżącego planowane jest otworzenie również grupy dla dzieci z niepełnosprawnością, dążąc do niwelacji wszelkich wykluczeń. Zainteresowanie jest ogromne – potencjał lokalnych klubów realizujących zadanie nie mógł być w 2023 roku wykorzystany w pełni, z powodu braku wystarczających środków. Na rok 2024 do programu zgłosiło się 12 klubów gotowych do włączenia się w realizację projektu. Szkoleniem mogłoby zostać objęte blisko 800 dzieci.

Aby móc zrealizować wyżej wymienione długofalowe cele, niezbędne jest poszerzenie skali projektu, dołączenie do niego kolejnych komponentów i pozyskanie większych środków w ramach dofinansowań z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – dla sportu powszechnego i szkolenia juniorów.

Z myślą o pełnym wykorzystaniu potencjału sportu powszechnego, od zadanie „W górę – Akademia Młodego Wspinacza” poszerzone zostało o komponenty doszkalania kadr i organizacji wydarzeń sportowych.

- Szkolenie kadry instruktorskiej jest dedykowane dla osób pracujących z dziećmi i ma obejmować zagadnienia poszerzające wiedzę kursantów w zakresie pracy z młodymi podopiecznymi. Docierając do osób trenujących początkujących małych wspinaczy, dostarczamy im narzędzia i wiedzę, pozwalające już od początku prawidłowo rozwijać rodzące się talenty. Budujemy również kadrę kompetentnych instruktorów, którzy w przyszłości mają możliwość rozwoju swojej kariery w stronę trenera kadry juniorów.

Szkolenie będzie darmowe dla uczestników projektu. PZA zakłada kontynuację podjętego szkolenia w następnych latach, poprzez organizowanie kolejnych jego edycji przy wykorzystaniu wypracowanego modelu i materiału szkoleniowego. Szkolenia dedykowane dla instruktorów „W górę” wpisują się w szerszy program Centrum Inicjatyw Szkoleniowych PZA. W 2025 roku planowane jest poszerzenie zakresu szkoleń o nowe tematy i zagadnienia, co w dalszej perspektywie prowadzić będzie do optymalnego wykorzystania potencjału szkoleniowego PZA i ukształtowania kompleksowego systemu szkolenia kadry pracującej z dziećmi i młodzieżą. Widzimy tu również potencjał łączenia projektu z Programem Kariery Dwutorowej MSiT – obecni zawodnicy seniorskiej kadry

narodowej byliby potencjalnymi beneficjentami szkoleń, zachęcany do rozwoju swojej ścieżki zawodowej, w kierunku trenera dzieci i juniorów.

- W ramach komponentu organizacji wydarzeń, kluby uczestniczące w programie, organizować będą zawody i mitingi wspinaczkowe dla dzieci i młodzieży. Włączenie do zadania komponentu swobodnych zmagania sportowych, pozwoli nowym adeptom wspinaczki, zasmakować emocji rywalizacji w niezobowiązujących warunkach zawodów towarzyskich, a bardziej zaangażowane dzieci zachęci do podjęcia kolejnych wyzwań na poziomie zawodniczym.

Mamy wrażenie, że aspekt bogatego kalendarza powszechnych wydarzeń sportowych jako element popularyzacji sportu bywa niedoceniany. Związek nasz natomiast obecnie zmagają się z konsekwencjami czasu pandemii, gdy wszystkie amatorskie wydarzenia sportowe dla dzieci i cykl Pucharu Polski Dzieci i Dzieci Młodszych nie mogły się odbywać, przez co duży potencjał zaangażowanych sportowo dzieci, został zmarnowany. Wiele z nich straciło motywację do uprawiania sportu i trenowania na poziomie zawodniczym.

Z tego powodu kluczowe jest dla nas pozyskanie finansowania ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki na amatorskie oraz profesjonalne dziecięce zawody wspinaczkowe.

9. Polski Himalaizm Sportowy (PHS)

Program Polski Himalaizm Sportowy (PHS) powstał w 2021 roku, stanowi on kontynuację działalności Polskiego Himalaizmu Zimowego (PHZ), którego celem było zdobycie wszystkich ośmiotysięczników zimą. Po zimowym zdobyciu przez Nepalczyków szczytu K2 – 16 stycznia 2021 – program Polski Himalaizm Zimowy stracił swój główny cel programowy. W PHZ brali udział nie tylko doświadczeni zdobywcy najwyższych szczytów, ale dawał on również możliwość rozwoju i zdobywania doświadczenia młodszemu pokoleniu himalaistów. Wraz z końcem tego programu nie powinna być odbierana szansa dla młodych, zdolnych i ambitnych sportowców. Polski Himalaizm Sportowy jest odpowiedzią na tę potrzebę.

Program PHS stawia na ukierunkowanie rozwoju w stronę technicznego i eksploracyjnego wspinania. Nie ogranicza się wyłącznie do zdobywania "najwyższych szczytów", jak miało to miejsce we wcześniejszych programach Polskiego Związku Alpinizmu.

Zamiast tego otwiera nowe możliwości i pozwala młodym alpinistom na odkrywanie nowych dróg i poszerzanie granic wspinaczki. Uczestnicy programu uzyskują niezbędne wsparcie w realizacji ambitnych celów górskich, program kładzie nacisk na wszechstronność i poszerzanie umiejętności wspinaczkowych, oraz nie ogranicza się do zdobywania ośmiotysięczników, ani pokonywania znanych już dróg, a otwiera nowe możliwości eksploracji gór i wytyczania nowych dróg wspinaczkowych, na zdobyte, jak i również dziewicze szczyty.

Środki otrzymywane z Ministerstwa stanowią ważne źródło finansowania tego programu i umożliwiają młodym ludziom rozwój oraz promocję polskiego himalaizmu na świecie.

Od początku powstania programu, uczestnicy wzięli w parudziesięciu wyprawach, podczas których zdobywali najtrudniejsze szczyty i wytyczali nowe drogi oraz brali udział w obozach i zgrupowaniach szkoleniowych, również w gronie międzynarodowym PHS okazał się znacznym sukcesem, zainteresowanie programem jest na tyle duże, że w 2024 został otwarty nabór dodatkowych wniosków do programu.

10. Zwiększenie limitu zawodników dopuszczonych do startu w OOM

Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży (OOM) to największe krajowe zawody sportowe, będące mistrzostwami Polski w poszczególnych sportach. Startują w niej dzieci i młodzież w kategorii junior młodszy. Łączna liczba uczestników zawodów finałowych OOM dla każdego ze sportów jest określona w regulaminie szczegółowym właściwego sportu, dla sportów wspinaczkowych jest to 8 zawodników dla każdej kategorii (prowadzenie, bouldering, wspinanie na czas).

W ocenie Polskiego Związku Alpinizmu jest to liczba niewystarczająca by zawody tej rangi, były reprezentatywne dla wspinaczki sportowej, w związku z czym PZA zamierza ubiegać się o zwiększenie liczby zawodników dopuszczonych do startu w OOM w kolejnych latach w Departamencie Sportów Wyczynowych.

Problemem jest tu również organizacja odrębnych kwalifikacji dla zawodów OOM. Polski Związek Alpinizmu nie dysponuje związkowymi ośrodkami, dostosowanymi do przeprowadzania zawodów we wspinaczce sportowej. Problem ten opisany został w odrębnych rozdziałach niniejszego dokumentu, dotyczących braku odpowiednio przystosowanych ścian wspinaczkowych zarówno w posiadaniu PZA, jak również w bazie ośrodków miejskich, wojewódzkich, czy państwowych, czy przy COS'ach, gdzie byłaby możliwość rozgrywania takich zawodów.

Obecnie przeprowadzanie zawodów możliwe jest wyłącznie na ścianach komercyjnych, jedynie pod warunkiem wynajmu całego obiektu i wyłączenia go z użytku dla klientów, zarówno na czas przeprowadzenia zawodów, jak i czasu, potrzebnego na ułożenie dróg wspinaczkowych na potrzeby rywalizacji (routesettingu). Koszty takiego przedsięwzięcia są znaczne, przez co liczba organizowanych przez Polski Związek Alpinizmu imprez jest niewielka. W związku z tym dzieci i młodzież mają mało szans na rywalizację w tej dziedzinie sportu. Priorytetem dla Związku są kwalifikacje na mistrzostwa międzynarodowe oraz igrzyska, jedyną drogą dla przeprowadzenia kwalifikacji na OOM widzimy w kierowaniu najlepszych zawodników z rankingu ogólnopolskiego w liczbie odpowiadającej limitom nałożonym przez Departament Sportów Wyczynowych, co nie daje możliwości odrębnych startów i rywalizacji wszystkim zainteresowanym w kwalifikacjach do OOM dzieciom.

Zwiększenie limitów, pozwoliłoby więc wziąć udział większej ilości dzieci w rywalizacji i rozgrywkach sportowych we wspinaczce, oraz przyczyniłoby się do upowszechnienia tego sportu wśród tej grupy.